

БЪЛГАРСКИ ВЕСТИ

BOLGÁR HÍREK 10 · 2025

ВЕСТНИК НА БЪЛГАРИТЕ В УНГАРИЯ

WWW.BOLGAROK.HU

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁROK KÉTNYELVŰ HAVILAPJA

Miklos Mazaroff: Българско крайбрежие (1968) • Mazaroff Miklós: Bolgár tengerpart (1968)

Традицията на българското градинарство в Унгария – в регистъра на нематериалното културно наследство

A magyarországi bolgárkertészet hagyománya a szellemi kulturális örökségi listán • **Ден на българо-унгарското приятелство** • Magyar-bolgár barátság napja

Наградата „Миклош Мажаров“ • Mazaroff Miklós-díj

ТРАДИЦИЯТА НА БЪЛГАРСКОТО ГРАДИНАРСТВО В УНГАРИЯ – В РЕГИСТЪРА НА НЕМАТЕРИАЛНОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Денят 17 октомври се превърна в истински празник за българите в Унгария. Тяхното столетно присъствие в страната, по време на което дават своя принос за развитието на унгарското зеленчукопроизводство, внасят нови технологии, оръдия на труда, организация на работата, нови зеленчуци, с които обогатяват унгарската гастрономия, и със своя труд допринасят и до днес за утвърждаване на екологичното земеделие и биопродуктите – на този ден всичко това получи признание.

В Деня на нематериалното културно наследство, който се отбелязва всяка година на 17 октомври, в Етнографския музей на открито в Сентенд्रे – Сканзен, бяха връчени сертификатите на представителите на общностите, включени през 2025 г. в унгарския регистър на нематериалното културно наследство, тази година 4, сред които

е и Традицията на българското градинарство в Унгария. Празникът даде израз и на огромното уважение, с което унгарската държава и унгарското общество се отнасят към българите в Унгария.

През 2023 г., 20 години след приемане на декларацията на ЮНЕСКО за запазване на нематериалното културно наследство, денят, в който тя е подписана – 17 октомври – е обявен за Ден на нематериалното културно наследство и задачата му е да популяризира сред широк кръг от населението добрите традиции, обществени практики и народни обичаи.

Анита Кишхеги, държавен секретар по културата в Министерството на културата и иновациите, и Естер Чонка-Такач, ръководител на Дирекцията за нематериално културно наследство, връчиха сертификатите на Димитър Танев, председател на Дружеството на българите в Унгария, и г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, инициатори за вписването в унгарския регистър. Анита Кишхеги изтъкна важната роля на нематериалното културно наследство в дипло-

матическите и междудържавните отношения.

На церемонията присъстваха над 80 души от българската общност, гмонстрирайки по този начин своето единство и сплотеност. Сред тях бяха посланикът на Република България Христо Полендаков, ръководители на български организации и местни общности. За да почетат събитието, от България пристигна гоц. Николай Вуков, представител българския ЮНЕСКО комитет. Гост на празника бе и г-р Диана Митева директор на Музея на гурбетчийското градинарство в Лясковец, с който предстои съвместна работа и по разкриване на музейна сбирка в Будапеща. В сканзена ще бъде създадена и българска градина, която ще бъде включена в обучителната програма на Етнографския музей на открито в Сентенд्रे.

Празникът завърши с изпълнения на танцов състав „Янтра“ и оркестър „Право“, а накрая на хорото се хванаха много от участниците в празника – и българи, и унгарци.

СВЕТЛА КЪСЕВА

A MAGYARORSZÁGI BOLGÁRKERTÉSZET HAGYOMÁNYA A SZELLEMI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGI LISTÁN

Október 17-e valódi ünnep volt a magyarországi bolgárok számára. Évszázados jelenlétük során jelentős mértékben hozzájárultak a magyar zöldségtermesztés fejlődéséhez: új technológiákat, munkaeszközöket és munkaszervezési módszereket honosítottak meg, új zöldségfajtákkal gazdagították a magyar gasztronómiát, és munkájukkal mind a mai napig elősegítik az ökológiai gazdálkodás és a biotermékek elterjedését. Ezen a napon mindez méltó elismerést nyert.

A Szellemi Kulturális Örökség Napján, mely minden év október 17-én kerül megünneplésre, a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeumban (Skanzenben) adták át az okleveleket a közösségeknek, melyek 2025-ben felkerültek a magyar szellemi kulturális örökségi listára. E lista idén négy új elemmel gazdagodott, köztük a magyarországi bolgárkertészet hagyományával. Az ünnep egyben annak a hatalmas tiszteletnek is kifejeződése volt, amellyel a magyar állam és társadalom viseltetik a magyarországi bolgárok iránt.

2023-ban, 20 esztendővel az UNESCO szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló nyilatkozatának elfogadása után a nyilatkozat aláírásának napját, október 17-ét a Szellemi Kulturális Örökség Napjává nyilvánították. Az ünnep célja, hogy széles körben népszerűsítse a jó hagyományokat, társadalmi gyakorlatokat és népszokásokat.

Kis-Hegy Anita, a Kulturális és Innovációs Minisztérium kulturális kapcsolatokért felelős államtitkára és Csonka-Takács Eszter, a Szellemi Kul-

turális Örökség Igazgatósága vezetője nyújtották át az okleveleket a listára való felvétel kezdeményezőinek, Tanev Dimiternek, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnökének és dr. Muszev Dancsónak, a Bolgár Országos Önkormányzat elnökének. Kis-Hegy Anita kiemelte a szellemi kulturális örökség szerepének fontosságát a diplomáciai és államközi kapcsolatokban.

A ceremónián a bolgár közösség több mint 80 tagja részt vett, ezáltal is demonstrálva annak egységét és összetartását. Köztük volt a Bolgár Köztársaság magyarországi nagykövete, Hriszto Polendakov, valamint bolgár szervezetek és helyi önkormányzatok képviselői. Az eseményt megtisztelte jelenlétével a bolgár UNESCO-bizottság képviselője, Nikolaj Vukov professzor is. Jelen volt továbbá dr. Diana Miteva a Ijaszkoveci Vándormunkás-Kertészeti Múzeum képviselőjében, mellyel a budapesti múzeumi gyűjtemény megnyitása során is együttműködünk majd. A skanzenben bolgárkert létesül, mely bekerül a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum oktatási programjába.

Az ünnep a Jantra néptáncegyüttes fellépésével zárult. A horóba sok vendég bekapcsolódott – bolgárok és magyarok egyaránt.

KJOSZEVA SZVETLA

ДЕН НА БЪЛГАРО-УНГАРСКОТО ПРИЯТЕЛСТВО

На 19 октомври в деня на българо-унгарското приятелство президентът Румен Радев и неговият унгарски колега Тамаш Шуйок посетиха Смолян. В официалната делегация от Унгария бяха и представителите на нашата общност, Данчо Мусев – председател на Българското републиканско самоуправление, Димитър Танев – председател на Дружеството на българите в Унгария и Симеон Варга – български заместник в унгарския парламент.

Визитата на делегацията начело с двамата президенти започна от Къщата музей „Ласло Наги“ в Смолян и продължи в Рогопския драматичен театър „Николай Хайтов“, където гостите присъстваха на откриването на изложбата „В памет на едно обаяние“, посветена на 100-годишнината от рождението на унгарския поет и преводач на българска поезия Ласло Наги, който е и почитен гражданин на Смолян от 1976 г. Дватама президенти присъстваха на музикално-поетичен концерт, посветен на поета и на Деня

на българо-унгарското приятелство. „За мен е изключителна чест и отговорност да Ви приветствам днес в нашия град в ден, в който отдаваме заслужена почит на дълбокото и искрено приятелство между българския и унгарския народ“, каза в словото си преди началото на концерта кметът на Смолян Николай Мелемов.

Той посочи, че 19 октомври – Денят на българо-унгарското приятелство, не е просто символична дата в календара, а живо свидетелство за вековните връзки между двата народа. „Днес отбелязваме и 100 години от рождението на един голям унгарски поет и искрен приятел на България – Ласло Наги, почитен гражданин на Смолян. Неговата любов към нашия език, към българската земя и традиции остави дълбока следа в литературата на ХХ век. Поезията му е мост между народи, между култури, между сърца.“

В своето слово президентът Радев подчерта: „Днес сме в сърцето на тази магическа планина – Родопите, която е люлка на поети и творци от древността. Никак не е случайно, че тук Ласло Наги открива своя български дом. Разбира се, той надхвърля национални рамки и гради мостове и култури. В млада творческа възраст разгръща на унгарски език красотата на българския език и народното творчество. В града, пленил неговото сърце, отбелязваме годишнината му с

музикално-поетичен спектакъл. Денят на българо-унгарското приятелство насърчава връзките между България и Унгария. Благодаря на кмета Мелемов, на Общината, че съхраниха и поддържат така добре Къщата-музей „Ласло Наги“. Благодаря и на Унгарския културен институт, който инициира днешната среща и на Вас, жителите на Община Смолян, които пазите паметта на хора като Ласло Наги“.

„За нас, българите, още по-важно е, че този Ден на българо-унгарското приятелство е в деня на свети Иван Рилски – небесният закрилник на българския народ“, каза още държавният глава. Радев отбеляза, че показателно за приятелството между двата народа е, че първото българско културно представителство в чужбина е в Будапеща, че присъствието на българската общност в Унгария води началото си от 14. век и продължава и до днес да бъде активна и уважавана част в унгарското общество.

Унгарският президент Тамаш Шуйок заяви, че е трогателно този знаков ден да се отбележи заедно и да се празнува съвременното сътрудничество и искрено приятелство, което свързва България и Унгария. „Приятелството между два древни, християнски и европейски народа – това е нашата обща история. Народи, които са поражавани от бурята на историята, поваляни от заво-

евателни империи и идеологии, но въпреки това оцеляват, успяват да останат силни и с гордост да съхранят своята култура, самобитност, вярата и ценностите си. Приятелството ни има стабилна основа, а двата народа имат принос за европейската култура и цивилизация. Признателен съм, че пазите паметта за Ласло Наги“.

След приветствията гостите се насладиха на поетичния концерт-спектакъл „Кой любовта ще пренесе“, подготвен от творческия екип на Малко театро в памет на Ласло Наги. В него участваха актрисата Габриела Хагжукостова, цигуларката Моника Жеков, композиторът и мултиинструменталист Николау Иванов ОМ и поетът Петър Чухов. Мултимедийният фон – дело на Кирил Наги беше изграден по материали от семейния архив, представени от внучката на Ласло Наги – Река Борбала Наги.

Артистите бяха горещо аплодирани от изправената на крака публика и от двамата президенти, които поздравиха четиримата творци за високото ниво на изпълнение и споделиха своите впечатления от концерта в краткия неформален разговор с тях в края на вечерта.

ПО МАТЕРИАЛИ ОТ БЪЛГАРСКИЯ ПЕЧАТ

MAGYAR-BOLGÁR BARÁTSÁG NAPJA

Октомври 19-е, а magyar-bolgár barát-ság napja alkalmából Rumev Radev elnök és magyar kollégája, Sulyok Tamás Szmoljanba látogattak. A hivatalos magyarországi küldöttség tagjai voltak közösségünk képviselői, dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, Tanev Dimiter, a Magyarországi Bolgárok Egyesülete elnöke, valamint Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló is.

Az elnökök vezette delegáció látogatásának első állomása a Nagy László Emlékház volt, melyet a Nikolaj Hajtov Rodopei Drámaszínház követett, ahol a vendégek részt vettek a Nagy László magyar költő, a bolgár költészet jeles fordítója és 1976 óta Szmoljan díszpolgára születése 100 éves jubileumának szentelt, Egy varázslat emlékére címet viselő kiállítás megnyitóján. A két elnök jelen volt a költő emlékének és a magyar-bolgár barátság napjának szentelt zenés-költészeti koncerten is.

„Rendkívüli megtiszteltetés és egyben felelősség számomra, hogy városunkban köszönhetem Önöket a napon, melyen lerójuk megérdemelt tisztelőnket a bolgár és a magyar

nemzet közötti mély és őszinte barátság előtt“, mondta koncert előtti beszédében Szmoljan polgármestere, Nikolaj Melemov.

Rámutatott, hogy október 19-e, a magyar-bolgár barátság napja nem csupán egy szimbolikus dátum a naptárban, hanem a két nemzet évszázados kapcsolatának élő tanúsága. „Ma emlékezünk meg egy nagy magyar költő, Bulgária őszinte barátja, Szmoljan díszpolgára, Nagy László születésének századik évfordulójáról is. Nyelvünk, a bolgár föld és hagyományok iránti szeretete mély nyomot hagyott a 20. század irodalmában. Költészete hidat képez nemzetek, kultúrák, szívek között.“

Radev elnök beszédében hangsúlyozta: „Ma e varázslatos hegység, a Rodope szívében vagyunk, mely az ókor óta költők és művészek bölcsője. Semmiképp sem véletlen, hogy Nagy László itt talált rá bolgár otthonára. Természetesen ő felülemelkedik a nemzeti kereteken és hidat épít a kultúrák között. Alkotói pályája korai szakaszában magyar nyelven adta vissza a bolgár nyelv és népköltészet szépségét. A városban, mely rabul ejtette a szívét, zenés-költészeti produkcióval emlékezünk meg jubileumáról. A magyar-bolgár barátság napja ösztönzőleg hat a Bulgária és Magyarország közötti kapcsolatokra. Köszönöm Melemov polgármesternek és az Önkormányzatnak, hogy ilyen jól megőrizték és gondját viselik a Nagy László Emlékháznak. Köszönöm a Magyar Kulturális Intézetnek is, mely a mai találkozó kezdeményezője volt, s önöknek,

a Szmoljani járás polgárainak, akik őrzik a Nagy Lászlóhoz hasonló emberek emlékét”.

„Számunkra, bolgárok számára még fontosabb, hogy a magyar-bolgár barátság napja a bolgár nemzet égi pártfogója, Rilai Szent János napjára esik”, tette még hozzá az államfő. Megjegyezte, sokat elárul a két nemzet barátságáról a tény, hogy az első külföldi bolgár kulturális képviselő Budapestén jött létre, s hogy a bolgár közösség a 14. század óta jelen van Magyarországon és máig a magyar társadalom aktív és köztisztviselői részét képezi.

Magyarország köztársasági elnöke, Sulyok Tamás kijelentette, megindítóan találja, hogy e jeles napról együtt emlékezünk meg, s együtt ünnepeljük a Bulgáriát és Magyarországot összekapcsoló mai együttműködést és őszinte barátságot.

„Két ősi, keresztény és európai nép barátsága – ez a mi közös történetünk. Két nemzeté, melyet a történelem viharai sújtottak, hódító birodalmak és ideológiák igáztak le, de mindennek ellenére túlélnek, erősek maradnak és büszkén őrzik kultúrájukat, identitásukat, hitüket és értékeiket. Barátságunk szilárd alapokon nyugszik, s a két nemzet nagyban hozzájárult az európai kultúrához és civilizációhoz is. Hálás vagyok önöknek, amiért őrzik Nagy László emlékét.”

A köszöntő beszédekét követően a vendégek a Malko Teatro Nagy László emlékére összeállított *Ki viszi át a szerelmet* című koncertprodukcióját élvezhették. Fellepett benne Hadzsikosztova Gabriella színésznő, Zsekov Mónika hegedűművész, Nikolaj Ivanov OM zeneszerző és multi-instrumentalista, valamint Petar Csuhov bolgár költő. A Nagy Kiril készítette multimédiás háttér a Nagy László unokája, Nagy Borbála Réka által rendelkezésre bocsátott családi archívum anyagaiból került összeállításra.

A művészek lelkes ünneplésben részesültek az állva tapsoló közönség és a két elnök részéről, akik gratuláltak a négy fellépőnek a magas színvonalú előadásához, s az est végén kötetlen beszélgetésben osztották meg velük a koncert keltette benyomásait.

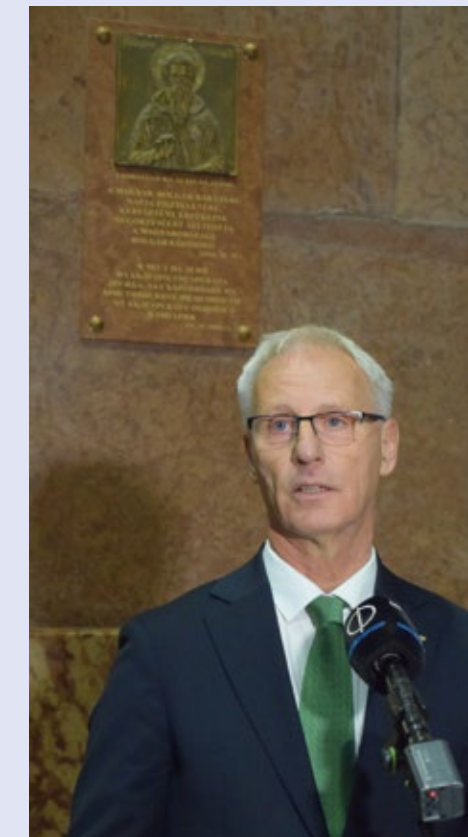
BOLGÁR SAJTÓANYAGOK ALAPJÁN

КОЙ ЛЮБОВТА ЩЕ ПРЕНЕСЕ?

Умра ли, кой ще слуша срег тревуме
протяжната цигулка на шурците?
И кой ще възхне пламък в леден ствол?
И кой гъга ще опне в свода гол?
И кой разплакани скали ще гали,
и кой бегра - поляни засяли?
И кой ще шепне нежно на коси,
чиито блясъци ноцта гаси?
Погълне ли ме вечната забрава,
кой страх на лешоядите ще всява?
И кой ще вдигне храм от ругамни
на моите надежди в съспни?
И стиснал зъби, онемял до смърт,
кой любовта ще пренесе отвъд?

ПРЕВОД ГРИГОР ЛЕНКОВ

ПОСЕЩЕНИЕ В ЕСТЕРГОМ

На 18 октомври 2025 г. по случай Деня на българо-унгарското приятелство, представители на българската общност в Унгария посетиха катедралния храм в град Естергом, където бяха положени цветя пред паметната плоча на св. Иван Рилски. Приветствие поднесе Миклош Шолтес, заместник-министър и гържавен секретар за връзките с църквата и етническите общности.

LÁTOGATÁS ESZTERGOMBAN

A magyar-bolgár barátság napja alkalmából 2025. október 18-án a magyarországi bolgár közösség képviselői ellátogattak az esztergomi bazilikába, ahol a hagyománynak megfelelően virágokat helyeztek el Rilai Szent János emléktáblája előtt. Köszöntő beszédet mondott Soltész Miklós miniszterhelyettes, egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkár.

НАГРАДАТА „МИКЛОШ МАЖАРОВ“

На 15 октомври с откриване на изложбата на носителите на наградата на името на унгарския художник от български произход Миклош Мажаров започна поредицата от събития, посветени на Деня на българо-унгарското приятелство.

Изложбата бе организирана от Българското самоуправление в Терезварош - Будапеща, Мишколицката галерия и културното средище Йотвъошио в VI район на Будапеща.

Миклош Мажаров (1929 - 1997) е роден в Алшождоца, близо до Мишколц, в българско градинарско семейство. Завършва художественото си образование в Будапеща и София и през целия си живот остава свързан с родния си край - района на Мишколц. Творчеството му е високо оценено, той е носител на най-голямото признание за творци на изобразителното изкуство в Унгария - наградата „Мункачи“, един от най-изтъкнатите художници на своето време и културен организатор.

Наградата на името на Миклош Мажаров е основана от неговата вдовица г-р Мария Николаева през 2008 г. През изминалото повече от едно

десетилетие тя се превръща в авторитетно признание, което наред със съхраняването на спомена за Миклош Мажаров, дава тласък в началната кариера на много млади творци, свързани с Мишколц. Наградата „Мажаров“ се връчва всяка година в Деня на унгарската култура. Тя се състои от камерна изложба в Мишколицката галерия и парична сума, осигурена от основателката. Досега 17 творци са носители на наградата. Освен значителните самостоятелни изложби, сред носителите на наградата са например Акош Банки, който впоследствие получава наградата „Мункачи“, и Роберт Батко, чиито творби са част от Съвременната колекция на Унгарската национална банка.

На откриването г-р Мария Николаева, почете гражданин на Мишколц, приветства гостите и сподели, че нищо не може така да сплоти хората и народите, както музиката и картините. Събитието бе озвучено от български ритми, благодарение на известните джаз-музиканти Габор Ваис, саксофон, и Тибор Пинтер, китара.

Изложбата беше открита от г-р Илдико Хайду, заместник-директор на музея „Ото Херман“ в Мишколц. Куратор на изложбата е изкуствоведът Андраш Какоцки.

На откриването присъства българския застъпник в унгарския парламент, Симеон Варга, представители на семейството на Миклош Мажаров,

унгарски художници, членове на българската общност и унгарски приятели.

Наградата „Миклош Мажаров“ е пример за поддържане на жив интерес и добри контакти между представителите на двата народа.

MAZSAROFF MIKLÓS-DÍJ

Октомври 15-ен а Mazsaroff Miklós болгар származású magyar festőművészről elnevezett díj kitüntetettjei kiállításának megnyitójával vette kezdetét a magyar-bolgár barátság napjának szentelt események sorozata.

А изллитас szervezői а Терезвароши Болгар Önkormányzat, а Miskolci Galéria és а Budapest VI. kerületében működő Eötvös10 Művelődési Ház voltak.

Mazsaroff Miklós (1929-1997) Miskolc közelében, Alsószolcán született болгар kertészcsaládban. Мűvészeti tanulmányait Budapesten és Szófiában végezte, s egész élete során megőrizte kapcsolatát szülőföldjével, Miskolc környékével. Мűvészetét nagyra értékelik, elnyerte а képzőművészek számára elérhető legnagyobb magyarországi elismerést, а Munkácsy-díjat. Korának egyik legjelesebb festője és kulturális szervezője volt.

А Mazsaroff Miklós nevét viselő díjat а művész özvegye, dr. Nikolaeva Maria alapította 2008-ban. Az azóta eltelt több

mint egy évtized során nagy tekintélyű elismeréssé vált, mely amellett, hogy hozzájárul Mazsaroff Miklós emlékének megőrzéséhez, sok miskolci kötődésű ifjú művész karrierjének adott lökést. А Mazsaroff-díj minden évben а magyar kultúra napján kerül átadásra. Részt képezi egy kamarakiállítás а Miskolci Galériában, valamint egy, az alapító által biztosított pénzösszeg. Eddig 17 művész részesült а díjban. А jelentős önálló kiállítások mellett а díjazottak között megtalálhatjuk például Bánki Ákost, aki később а Munkácsy-díjat is elnyerte, valamint Batykó Róbertet, akinek munkái bekerültek а Magyar Nemzeti Bank kortárs gyűjteményébe.

А megnyitón dr. Nikolaeva Maria, Miskolc díszpolgára köszöntötte а vendégeket. Beszédében úgy fogalmazott, semmi sem képes úgy egyggyé kovácsolni embereket és népeket, mint а zene és а képek. Az eseményen az ismert dzsesszzenészeknek, а saxofonos Weisz Gábornak és а gitáros Pintér Tibornak köszönhetően болгар ritmusok csendültek fel. А kiállítást а miskolci Hermann Ottó Múzeum igazgatóhelyettese, dr. Hajdú Ildikó nyitotta meg. Kurátora Kákóczki András művészettörténész volt.

А megnyitón jelen volt Varga Szimeon болгар nemzetiségi szószóló, Mazsaroff Miklós családjának képviselői, magyar képzőművészek, а болгар közösség tagjai és magyar barátok.

А Mazsaroff Miklós-díj а két nemzet képviselői közötti eleven érdeklődés és jó kapcsolatok követendő példája.

ИЗЛОЖБА ЗА БЪЛГАРО-УНГАРСКОТО ПРИЯТЕЛСТВО

Откриването на изложбата пог наслов „Българо-унгарско приятелство“, посветена на Деня на българо-унгарското приятелство (19 октомври) и Деня на живописиста (18 октомври) се състоя на 16 октомври в будапещенския Български културен институт пог знака на творческите връзки и приятелството.

В изложбата участваха шестнаесет български и унгарски художници: Янош Дриенъовски, Каталин Гуяш, Каталин Ланго, Пал Лауко, Геза Немет, Валерия Въръош, Ненко Балкански, Мария Чъргеи Тури, Миролуба Гендова, Диляна Христова, Жужанна Кожухаров, Петър Лукач, Боряна Маевска,

Клаудия Орос, Милена Владимирова и Каталин Улман.

Изложбата беше открита от изкуствоведката Ержебет Майер, която много уместно обобщи и свърза произведенията чрез приятелството на двата народа и житейските пътища на художниците. Сред представените творби има много общи елементи, независимо от факта, че те са тематично разнообразни и се различават по техника и стил. Наименованието на изложбата, „Българо-унгарско приятелство“, като крилата фраза, явно бе гостатъчно, за да привлече произведения, заредени със сходни характеристики. Визуалното изживяване на изложбата беше обогатено и с българска и унгарска музика в изпълнение на музикантите Митко Радуков, Чила Диенеш, Жофия Кришо и Петер Лашкау. Изложбата беше организирана от Българския културен форум и може да бъде разгледана до 14 ноември в Българския културен институт на булевард „Анраши“ 14.

KIÁLLÍTÁS A BOLGÁR-MAGYAR BARÁTSÁGRÓL

A *Bolgár-magyar barátság című kiállítás az október 19-i magyar-bolgár barátság napja és az október 18-i festészet napja alkalmából, a művészet és a barátság jegyében került megrendezésre a budapesti Bolgár Kulturális Intézetben október 16-án.*

A kiállításon tizenhat bolgár és magyar művész szerepelt: Laukó Pál, Gulyás Katalin, Németh Géza, Vörös Valéria, Drienyovszki János, Langó Katalin, Ullmann Katalin, Gendova Mira, Csörgey Túri Mária, Balkanszki Nenko, Maevszka Borjana, Orosz Klaudia, Lukács Péter, Kozsuharov Zsuzsanna, Hrisztova Diljana és Vladimirova Milena.

A tárlatot Mayer Erzsébet művészeti író nyitotta meg, aki nagyon találóan összefoglalta és összekapcsolta a műveket a két nemzet barátságán és az alkotók életútján át. A bemutatott művek között nagyon sok közös elem található, függetlenül attól, hogy nem egy témára és teljesen más technikával, különböző stílusokban készültek. A kiállítás címe, a *Bolgár-magyar barátság*, mint hívószó elegendőnek bizonyult ahhoz, hogy hasonló jegyekkel rendelkező alkotásokat vonzzon be a művészekről. Az alkotások vizuális élményét bolgár és magyar zenével színesítették Radukov Mitko, Dienes Csilla, Kristó Zsófia és Laskay Péter zenészek. A kiállítást a Bolgár Kulturális Fórum szervezte és november 14-ig megtekinthető a Bolgár Kulturális Intézetben, az Andrassy út 14. szám alatt.

ПРАЗНИК В ХАЛАСТЕЛЕК

По случай Деня на Независимостта. В празничния ден погнесохме венци прег паметника „Български гулап“ в Халастелек в знак на признателност към поколенията български градинари.

Официални гости на празника бяха: г-н Христо Полендаков, извънреден и пълномощен посланик на РБългария в Унгария, г-н Симеон Варга, български застъпник в Унгарския парламент, г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление, Барнабаш Наг, кмет на гр. Халастелек и председатели на местни български самоуправления.

В своята реч по случай Деня на независимостта на България, който чества всяка година в Халастелек, Данчо Мусев - председател на Българското републиканско самоуправление тържествено обяви, че Традицията на българското градинарство в Унгария е вписана в Националния регистър за нематериално културно наследство. Това е истински успех и признание за цялата българска общност в Унгария.

Това признание е плод на столетния труд на нашите предци и на усилията на българската общност днес. Българското градинарство в Унгария е не само историческо наследство, а живо знание и практика, която се предава на следващите поколения чрез общински градини, училища, детски градини и семейни традиции.

Това е нова страница в нашата обща история - съхранение и предаване на духовното наследство не само в регистрите, но и в сърцата и бъдещето ни.

В парка на замъка се състоя богата културна програма с участието на ученици от Българското училище, от съставите „Янтра“ и „Росица“, оркестър „Слободан Верметич и приятели“. Гостите имаха възможност да гегутират български ястия и да се включат в общото празнично хоро.

ВАНЯ КОТОРОВА
ДИРЕКТОР НА БЪЛГАРСКОТО
УЧИЛИЩЕ И ДЕТСКА ГРАДИНА

ÜNNEP HALÁSZTELEKEN

Az ünnepnapon a bolgár kertészek nemzedékei iránti hálánk jeléül megkoszorúztuk a halászteleki Bolgárkerék-émlékművet.

Az ünnep hivatalos vendége volt Hriszto Polendakov, Bulgária rendkívüli és meghatalmazott magyarországi nagykövete, Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló, dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, Nagy Barnabás, Halásztelek polgármestere, valamint helyi bolgár önkormányzatok elnökei.

Bulgária függetlenségének napja - melyet minden évben Halászteleken ülünk meg - alkalmából tartott beszédében a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke, dr. Muszev Dancso ünnepélyesen bejelentette, hogy a magyarországi bolgárkerék hagyományát felkerült a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékébe.

Igazi siker és elismerés ez a magyarországi bolgár közösség számára!

Ez az elismerés elődeink évszázados munkájának és a mai bolgár közösség erőfeszítéseinek gyümölcse. A magyarországi bolgárkertészet nem csupán történelmi örökség, hanem eleven tudás és gyakorlat, mely közösségi kertek, iskolák, óvodák és családi hagyományok révén kerül átadásra a következő nemzedékeknek.

Új lapja ez közös történetünknek - a szellemi örökség megőrzése és átadása nem csupán a jegyzékekben, hanem szívünkben és jövőnkben is.

A kastély parkjában gazdag kulturális programot élvezhettünk a bolgár iskola diákjai, a Jantra és a Roszica néptáncegyüttesek, valamint a Wertetics Szlobodán és barátai zenekar részvételével. A vendégek bolgár ételeket kóstolhattak, és bekapcsolódhattak a közös ünnepi körtáncba.

KOTOROVA VANJA
IGAZGATÓ, BOLGÁR ISKOLA ÉS ÓVODA

ЕДНА ПРЕКРАСНА БЪЛГАРСКА ВЕЧЕР

На 5 септември, в истинска лятна вечер, се провежда традиционната българска вечер в имението „Лаферт“ в Дунахараста. Българската общност в Дунахараста има стари традиции. Всяка година членове на общността представят поглед към своя наситен със събития и изпълнен с емоции свят.

Събитието е важно както за местната, така и за българската общност в околностите. Ето защо тук стартира културният сезон на българската националност в региона – отбелязва в своето приветствие г-р Данчо Мусев, председател на Българското републиканско самоуправление. От името на кметството присъстващите бяха поздравени от заместник-кмета Ендре Лехел.

В Дунахараста събитието бе организирано, въпреки че на последните избори не беше формирано местно българско самоуправление. С помощта на градската управа обаче общността продължава да функционира.

В програмата участваха фолклорните ансамбли „Росица“ и „Янтра“, група „Право“ и Бранка Башич.

Вечерта завърши с гезустация на български ястия.

ПО МАТЕРИАЛИ ОТ ДХО

EGY CSODÁLATOS BOLGÁR EST

Szeptember 5-én, egy igazi nyári esten rendezték meg idén a hagyományos bolgár estet a Laffert Kúriában, Dunaharasztiin. Dunaharaszti bolgár közössége ősi hagyományokkal rendelkezik. A közösség tagjai minden évben betekintést engednek ebbe a pezsgő, érzelmekkel teli világba.

A rendezvény a helyi és környéki bolgár közösség fontos eseménye. Ez indította meg a térségben a nemzetiség kulturális szezonját, mondta köszöntőjében dr. Muszev Dancso, a Bolgár Országos Önkormányzat elnöke. A megjelenteket a város nevében Lehel Endre alpolgármester köszöntötte.

Dunaharasztiin annak ellenére sikerült megrendezni az eseményt, hogy a legutóbbi választásokon nem tudott megalakulni a bolgár nemzetiségi önkormányzat. A város segítségével azonban tovább működik a közösség.

A műsorban a Roszica és a Jantra Néptáncgyűttes, a Pravo zenekar és Bászits Branka lépett fel.

Ezt követően a közönség megkóstolta a hagyományos bolgár ételeket.

DHO HÍRE ALAPJÁN

С ДЪХ НА БЪЛГАРСКИ ПОДПРАВКИ

На 3 септември Ботаническата градина към Будапещенския университет „Лоранг Йотвощ“ (ELTE Fűvészkert) очакваше посетителите си със специално гастро-ботаническо преживяване.

В центъра на Празника на гоматите, който има вече над 15-годишна история, бяха българските и други сортове гомати, отгледани в градината. Целта на събитието беше да представи разнообразието от гомати и да предложи уникално преживяване – гезустация на гомати, допълнена с автентично българско саламурено сирене, любезно предоставено от Българския изследователски институт.

На тържественото откриване публиката за първи път бе приветствана от новия директор на Ботаническата градина към университета – Ласло Пан, който пое дължността на 1 септември. Поздравително слово отпрати и г-р Ласло Орлоци, новоизбраният председател на Фондацията към Ботаническата градина, който дълги години стоеше начело на институцията.

На събитието присъства и Негово Превъзходителство Христо Стефанов Полендаков, посланик на Република България в Унгария, който в речта си подчерта значението на културното и научното сътрудничество между двете страни.

След официалното откриване последва представяне и гезустация на сортовете гомати. При гезустацията на специалните сортове, отгледани в Ботаническата градина, посетителите имаха възможност непосредствено да опитат разнообразието от гомати, узрели на слънце. Гостите получиха възможност да гласуват и за любим вкус, като по този начин се рог едновременно награда на публиката.

Приятната програма послужи едновременно за обогатяване на ботаническите познания, като гастрономично преживяване и за изграждане на единна общност.

Празникът на гоматите отново доказва, че Ботаническата градина играе важна роля в културния живот на Будапеща не само със своите природни ценности и научни постижения, а и с програмите, носещи незабравими преживявания.

Българското републиканско самоуправление от години е съорганизатор на това събитие. Една от неговите институции – Българският изследователски институт – осигурява всяка година семената на български сортове гомати, които поръчва от България, от Института по зеленчукови култури „Марица“.

ПО МАТЕРИАЛИ ОТ САЙТА НА БОТАНИЧЕСКАТА ГРАДИНА

BOLGÁR ÍZEKKEL FŰSZEREZVE

Az ELTE Fűvészkert szeptember 3-án különleges gasztro-botanikai élménnyel várta látogatóit.

A már több mint 15 éves múlttal rendelkező paradicsomnap középpontjában a kertben termesztett, bolgár és egyéb paradicsomfajták álltak. Az esemény célja a változatos paradicsomvilág bemutatása és a közös kóstolás élménye volt, amelyhez a Bolgár Kulturális Központ, Kutatóintézet és Könyvtár jóvoltából eredeti bolgár fehér sajt is társult.

A program ünnepélyes megnyitóján Papp László, az ELTE Fűvészkert új

igazgatója – aki szeptember 1-jétől tölti be tisztségét – első alkalommal szólította meg a közönséget. Köszöntőt mondott továbbá Dr. Orlóci László, a Fűvészkertért Alapítvány frissen megválasztott elnöke, aki hosszú éveken át igazgatóként vezette az intézményt.

A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Hriszto Polendakov, a Bolgár Köztársaság magyarországi nagykövete, aki beszédében kiemelte a két ország kulturális és tudományos együttműködésének jelentőségét.

A hivatalos megnyitót követően került sor a paradicsomfajták bemutatójára és kóstolójára. A Fűvészkertben termesztett különleges fajták ízpróbáján a látogatók közvetlenül is megtapasztalhatták a napérlelt paradicsomok sokszínűségét. A vendégek szavazhattak kedvenc ízükre, így egyfajta közönségdíj is született.

A jó hangulatú program egyszerre szolgálta a botanikai ismeretterjesztést, a gasztronómiai élményt és a közösségépítést.

A paradicsomnap ismét bizonyította, hogy a Fűvészkert nemcsak természeti és tudományos értékeivel, hanem élményszerű programjaival is fontos szerepet tölt be Budapest kulturális életében.

A Bolgár Országos Önkormányzat évek óta társszervezője ennek az eseménynek. Az egyik intézménye, a Bolgár Kulturális Központ, Kutatóintézet és Könyvtár biztosítja minden évben a sokfajta bolgár paradicsom vetőmagját, amelyeket a Marica Zöldségtermesztési Intézettől rendel meg Bulgáriából.

FŰVÉSZKERT

КОСТИНБРОД И ЧОКАКЪО ПОДПИСАХА СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Костинброд, 17 септември 2025 г. – В рамките на тържествена церемония беше подписано споразумение за сътрудничество между Костинброд и Чокакъо. С това броят на двустранните българо-унгарски партньорски връзки се повиши на 16, а като се добавят и още две едностранно признати партньорства, общият брой на побратимените българо-унгарски градове става 18.

Подписването на споразумението беше част от официалните тържества в град Костинброд.

Документът беше подписан от кмета на Костинброд Трайко Младенов и кмета на община Чокакъо Илдику

Левау. На събитието присъстваха г-р Миклош Борош, посланик на Унгария в София, г-р Атанас Тенев, председател на Общинския съвет в Костинброд, Йордан Пютюнков, председател на Българското самоуправление в Кишпеш, както и Симеон Варга, застъпник на българската общност в унгарския парламент.

В своите речи участниците подчертаха важността на сътрудничеството, значението на партньорството, изградено върху общи ценности, както и необходимостта от дългосрочно и устойчиво приятелство.

Зам.-кметът на Костинброд, Александър Ненов, подчерта в своята реч: „Днес ние не просто подписваме документ – ние изграждаме мост на приятелството и сътрудничеството между нашите народи върху основата на история, култура и общи ценности.“

Споразумението за партньорство беше предшествано от няколкомесечна подготовка, която създаде солидна основа за дългосрочно и взаимноизгодно сътрудничество. Двете

селища са свързани и от специални културни нишки.

В Костинброд се намира Основно училище „Васил Левски“ – единствено българско училище, в което учениците от 1-ви до 6-ти клас изучават унгарски език като избираем предмет. Учениците редовно участват в програмите на Унгарския културен институт в София и постигат успехи в конкурсите по унгарски език.

В Чокакъо също е живо българското наследство. На 19 май 2022 г. беше открита Българска чешма в чест на българските градинари в Унгария. Селището е тясно свързано и с паметта на Дорита Бочкова – счетоводен одитор и университетски преподавател в университет, потомка на български градинари. След като се премества да живее от Секещфехервар в Чокакъо, тя спасява гъбова гора с площ над 100 хектара от изсичане. Впоследствие гарява гората на общината. Днес гъбовата гора носи името Горски парк „Йордан“ в памет на баща ѝ, Йордан Бочков – български градинар

от Секещфехервар. Името на Дорита Бочкова и днес се споменава с голямо уважение в селището.

Сътрудничеството между побратимени градове води до разширяване на националната външна политика на местно ниво: те предоставят възможност на градовете и общините да изграждат международно сътрудничество по собствена инициатива.

Един от принципите на европейската интеграция е солидарността между народите и прякото партньорство. Те се осъществяват чрез мрежите на общинските партньорства, например в рамките на Съвета на европейските общини и региони (CEMR).

Такива връзки насърчават културните и образователните програми, младежкия обмен, туризма и затвърждават местната идентичност.

Съвременното движение за побратимяване възниква в периода 1947-1951 г., но корените му датират още от края на XIX век, когато вече съществуват приятелски връзки между различни градове из цяла Европа.

KOSZTINBROD ÉS CSÓKAKŐ ALÁÍRTA TESTVÉRVÁROSI MEGÁLLAPODÁSÁT

Kosztinbrod, 2025. szeptember 17. – Ünneplés keretében aláírták Kosztinbrod és a magyarországi Csókakő testvérvárosi együttműködési megállapodását.

Ezzel a kétoldalúan megerősített magyar-bolgár testvérvárosi kapcsolatok száma 16-ra emelkedett, további két, egyoldalúan megerősített kapcsolat mellett, így az összesen ismert partnerségek száma 18-ra nőtt.

A megállapodás aláírására Kosztinbrod város hivatalos ünnepsorozatának részeként került sor.

A dokumentumot Trajko Mladenov, Kosztinbrod polgármestere és Lévai Ildikó, Csókakő község polgármestere látta el kézjeggyével. Az eseményen jelen volt Dr. Boros Miklós, Magyarország szófiai nagykövete, Dr. Atanasz Tenev, a Kosztinbrodi

Közégi Tanács elnöke, Tütünkov-Hrisztov Jordán, a Kiszpesti Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat elnöke, valamint Varga Szimeon, a Magyar Országgyűlés bolgár nemzetiségi szószólója is.

A felszólalásokban a résztvevők hangsúlyozták az együttműködés fontosságát, a közös értékekre épülő partnerség jelentőségét, valamint a hosszú távú, fenntartható barátság szükségességét.

Alexander Nenov, Kosztinbrod alpolgármestere ünnepi beszédében kiemelte: „Ma nem csupán egy dokumentumot írunk alá – a történelem, a kultúra és a közös értékek talaján építjük a barátság és az együttműködés hidját népeink között.“

A testvérvárosi szerződést több hónapos előkészítő munka előzte meg, amely biztos alapot teremt a hosszú távú és kölcsönösen előnyös együttműködéshez. Mindkét települést különleges kulturális szálak kötik egymáshoz.

Kosztinbrodban működik a Vaszil Levzki Általános Iskola, az egyetlen olyan bolgár iskola, ahol a diákok 1-6. osztályig magyar nyelvet tanulhatnak választható tantárgyként. A tanulók rendszeresen részt vesznek a szófiai Magyar Kulturális Intézet programjain, és magyar nyelvi versenyeken is sikeresen szerepelnek.

Csókakőn szintén élő a bolgár örökség: 2022. május 19-én avatták fel a bolgár ivókutató a magyarországi bolgár kertészek tiszteletére. A településhez szorosan kötődik Dorita Bocskova emléke is –

a bolgárkertész-származású könyvvizsgáló és főiskolai oktató Székesfehérvárról költözött Csókakőre, ahol megmentett egy több mint százhektáros tölgyerdőt a fakitermeléstől. Az erdőt a községnek adományozta, s az ma Jordán-parkerdő néven őrzi édesapja, Jordán Bocskov, fehérvári bolgár kertész emlékét. Dorita Bocskovát a településen ma is nagy tisztelettel emlegetik.

A testvérvárosi kapcsolatok a nemzeti külpolitika helyi szintű kiterjesztései: lehetőséget adnak arra, hogy városok és községek saját kezdeményezésre építsenek nemzetközi együttműködéseket.

Az európai integráció egyik alapelve a népek közötti szolidaritás és közvetlen partnerség – ezt intézményesítik a testvérvárosi hálózatok, például a Council of European Municipalities and Regions (CEMR) keretében.

Az ilyen kapcsolatok elősegítik a kulturális és oktatási programokat, az ifjúsági cseréket, a turizmus és a helyi identitás erősödését. A modern testvérvárosi mozgalom az 1947-1951 közötti időszakban született meg, de gyökerei egészen a 19. század végéig nyúlnak vissza, amikor már léteztek városok közötti baráti kapcsolatok Európa-szerte.

Снимка Община Костинброд
Кéпек Kosztinbrod Polgármesteri Hivatala

ФЕСТИВАЛ

По покана на българската Асоциация „БалканФолк-Майорка“ от 2 до 5 октомври 2025 година танцов ансамбъл „Янтра“ участва в IV Международен фолклорен фестивал „БалканФолк-Майорка“ в Палма де Майорка, Испания.

Фестивалните прояви се състояха на сцената пред едно от емблематичните места на острова – Катедралата на Палма, с участието на над тридесет групи и четиристотин танцьори – български фолклорни състави от цяла Европа, както и представители на Испания, Русия, Еквадор, Перу, Боливия, Колумбия и Китай.

За „Янтра“ беше истинска изненада да се върнем на същото място, в

същия хотел, както преди 20 години, когато участвахме в Международен фолклорен фестивал със състезателен характер и където извоювахме второ място в танцовата категория с Тракийски танц.

Сърдечно благодарим на организаторите за поканата!

Благодарим на Българското републиканско самоуправление, на Българското самоуправление в Шорокшар и Белварош-Липовтарош V район на Буганеца за финансовата подкрепа, без която нямаше да можем да изживеем още веднъж вълшебното чувство и да покажем и представим фолклорната традиция на българите в Унгария.

АНСАМБЪЛ „ЯНТРА“

FESTIVÁL

A bolgár BalkanFolk-Mallorca Társaság meghívására 2025. október 2-ától 5-éig a Jantra Néptáncegyüttes részt vett a spanyolországi Palma de Mallorcában megrendezett IV. Nemzetközi BalkanFolk-Mallorca Folklorfesztiválon.

A színpadot a sziget egyik legemblematicusabb épülete, a Mallorcai Szent Mária-székesegyház előtt alakították ki. Több mint harminc csoport és négyszáz résztvevő lépett fel itt – egész Európából érkeztek folklóregyüttesek, de képviseltette magát Ecuador, Peru, Bolívia, Kolumbia és Kína is.

Számunkra, jantrások számára igazi meglepetés volt, hogy ugyanarra a helyre tértünk vissza és ugyanabban a hotel-

ben szálltunk meg, mint 20 esztendővel ezelőtt, amikor egy versenyjellegű nemzetközi folklórfesztiválon vettünk részt és tánckategóriában trák táncunkkal második helyet szereztünk.

Szívből köszönjük a meghívást a szervezőknek!

Szeretnénk köszönetet mondani a Bolgár Országos Önkormányzatnak, a Soroksári Bolgár Önkormányzatnak és az V. kerület Belváros-Lipótvárosi Bolgár Önkormányzatnak az anyagi támogatásért, amely nélkül nem élhattük volna újrat a varázslatos érzést és nem mutathattuk volna meg a magyarországi bolgárok folklórhagyományait.

JANTRA NÉPTÁNCEGYÜTTES

V ФЕСТИВАЛ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ТРАДИЦИИТЕ НА НАЦИОНАЛНОСТИТЕ В ПЕЧ

Националностите, живеещи в Печ, са неразделна част от града със своите традиции и култура. На 6 септември 2025 г. в центъра на града през целия ден посетителите можеха да се наслаждават на сценични представления, вкусна храна, занаятчийски работилници и оживено улично парти!

Следвайки традициите, Съветът на националностите в окръжния град Печ и местните самоуправни на националностите, отново организираха в първата събота на септември на площад „Сечени“ вече пети по ред Фестивал за опазване на традициите на националностите.

В шатрите на националностите любителите на специални гастрономически преживявания можеха да опитат традиционните, култови ястия на националностите в Печ. Разбира се, почитателите на традициите и културата на националностите също не останаха без преживявания. През целия ден на сцената течеше културна програма, представяща танците и музиката на националностите.

Щангът на Българското самоуправление в Печ представи произведения на български приложници. Посетителите имаха възможност да се запознаят с българските мартеници и с традициите, свързани с тях.

Мегеният глас на Ангелика Лупа изпълни цялото пространство, а магията на българските народни песни спечели сърцата на всички, дошли да станат част от тържеството.

V. NEMZETISÉGI HAGYOMÁNYŐRZŐ FESZTIVÁL PÉCSETT

A Pécssett élő nemzetiségek hagyományaikkal, kultúrájukkal elválaszthatatlan részei a városnak. 2025. szeptember 6-án egész napos színpadi műsor, finom ételek, kézműves programok és egy fergeteges utcabál várt mindenkit a belváros szívében.

Pécs Megyei Jogú Város Nemzetiségi Tanácsa és a nemzetiségeket képviselő pécsi nemzetiségi önkormányzatok a hagyományhoz híven idén ismét megrendezték immáron az V. Nemzetiségi Hagyományőrző Fesztivált szeptember első szombatján a Széchenyi téren.

A különleges gasztronómiai élményekre vágyók megköstolhatták a pécsi nemzetiségek hagyományos, kultikus ételeit a nemzetiségek sátrainál. Természetesen a nemzetiségek hagyományai és kultúrája iránt érdeklődők sem maradnak élmények nélkül. A színpadon egész nap zajlott a nemzetiségek táncait és zenéjét bemutató kulturális műsor.

A Pécsi Bolgár Önkormányzat standján bolgár képzőművészek alkotásai voltak megtekinthetők. A látogatók megismerkedhettek a bolgár marteni-

cákkal és a hozzájuk kapcsolódó hagyományokkal.

Lupa Angelika mézédés hangja betöltötte az egész teret, s a bolgár népdal varázsa meghódította mindenki szívét, aki eljött, hogy részese legyen az ünnepnek.

BULFEST

2025

БУЛФЕСТ 2025 И ДИМИТРОВДЕН българска фолклорно – музикална вечер

15 ноември (събота) 2025, 19.00 часа

Организатор: **Българско младежко гружество**
Място: **Български културен дом**
(1097 Budapest, Vágóhíd u. 62)

С участието на:
Танцовите ансамбли „Росица“ и „Янтра“
Оркестър „Право“
Ансамбъл за южнославянски танци от **Тъкол**
Оркестър „Коло“
Гръцки танцов състав „**Сарантаридес**“
„**Артисстен**“
Трио „**Каварма**“
Оркестър „**Мигрос**“

След програмата в знак на уважение към българските граждани вечерта ще продължи с традиционен празник и танцова забава.

Спонсори:
Правителството на Унгария
Българското републиканско самоуправление
Дружеството на българите в Унгария

BULFEST 2025 ÉS DEMETER-NAP Bolgár néptánc-és népzenei est

2025. november 15. (szombat) 19.00 óra

Szervező: **Bolgár Ifjúsági Egyesület**
Helyszín: **Bolgár Művelődési Ház**
(1097 Budapest, Vágóhíd u. 62)

Fellépnek:
Roszica és **Jantra** táncegyüttes
Pravo zenekar
Tököli Délszláv Táncegyüttes
Kolo zenekar
Sarantarides görög néptáncegyüttes
Artisstep
Trio **Kavarma**
Mydros zenekar

A műsor után az est a bolgár kertészek tiszteletére rendezett tradicionális ünnepséggel és táncos mulatsággal folytatódik.

Főtámogatók:
Magyarország Kormánya
Bolgár Országos Önkormányzat
Magyarországi Bolgárok Egyesülete

СЪСТАВЪТ ЗА НАРОДНИ ТАНЦИ „БИЛЯНА“ В БЪЛГАРИЯ

„Лагер по етнография, народознаване и народни танци в източнородопския град Ивайловград“ (НТАВ-КР-1-2025/1-000202) – пог този надслов карцагският състав за български народни танци „Биляна“ (част от Асоциацията за ученически спорт в Нагкун) проведе тази година своя учебен лагер, осъществен в живописния Ивайловград.

Образователната програма беше реализирана в периода 13-20 юли. Всеки ден тя беше наситена с уроци по танци и с различни пътувания. Със собствени преподаватели, помощници и сътрудници, за една седмица танцовият състав усвои три нови танца (Влашки танци, Граовско хоро и Северняшки танци).

Освен уроците по танци, програмата включваше и елементи от българската етнография, краезнание и свободна програма. Важна цел на лагера беше участниците да обогатят българския си език, да усвоят нови исторически, географски, етнографски и културни познания за родината, да съхранят народните традиции. Като

част от тази програма лагерниците участваха в краеведски екскурзии в Ивайловград и околностите, където се запознаха със събития и места, тясно свързани с българската история.

Наред с останалите забележителности, групата посети градската гимназия „Христо Ботев“, Градския исторически музей, Къщата на семейство Паскалеви (Етнографски музей), църквата „Преображение Господне“. Съставът беше постоянен гост на Културния център „Пробуда 1914“, който служеше за база, където се провеждаха лагерните събития.

Освен историческите маршрути в Ивайловград, за младежите бяха организирани и колоритни програми в околностите на града. Посещението на музея „Вила Армира“ предостави възможност за провеждане на нетипичен урок по история, допълнен с посещението на Атеренския мост. Римската вила, която датира от I-III век, е открита през 1964 г. по време на строителството на язовира. Тя е една от основните исторически забележителности в района на Ивайловград, считана за културен паметник с национално значение. „Вила Армира“ се намира на около 4 км югозападно от Ивайловград. Кръстена е на един от малките притоци на река Арда – река Армира. В гревността е била помпозна постройка. Тя е и една от

най-големите и най-богато украсени древноримски вили, разкрити някога в България. Атеренският мост е късно-средновековен каменен мост в Източните Родопи, на около 7 км източно от Ивайловград. Пресича река Армира, която в горното си течение е известна като река Атеренска. Мостът е местен археологически паметник на културата.

По време на разходката по природния резерват „Дупката“ беше посетен Светия кръст, възвишаващ се над града. Той също е един от символите на града. Групата имаше възможност да се запознае и с различни карстови форми („дяволско оране“, карстово поле, понор, увалка и гр.), както и с характерната защитена флора и фауна на района. Приключенският парк и спортният комплекс в района осигуриха полезно и приятно прекарване на свободното време. Програмата беше допълнена с посещение на манастира „Св. св. Константин и Елена“ в Ивайловград, римската крепост Лютица, както и тракийската могила, намираща се в близост до село Свирачи. Усетили близостта до природата, танцьорите се изкъпаха в една от планинските реки – Бяла река.

По време на лагера незаменимо преживяване беше срещата с гръцкия морски бряг (Александруполис), къпането в Егейско море. Траен спомен ще

остане и посещението на съседното гръцко село Кипринос.

Карцагският състав за български народни танци „Биляна“ приключи успешния си танцов лагер със съвместен концерт с местната фолклорна танцова група „Карамфилчето“, който въздушевената публика посрещна с радост и много аплодисменти. Концертът завърши с общ танц на танцьорите и публиката.

Една от интересните програми на лагера беше посещението в село Гузутка в Източните Родопи, по време на фолклорния фестивал „Слънце грее, гурзулица пее“.

По пътя към България „лагерниците“ се запознаха с разнообразната национална култура на Батоня, а на връщане – със средновековната крепост Баба Вуга в крайдунавския град Вугин.

БАЛАЖ МАКША – ЯНОШ МАЙОР

A BILJANA BOLGÁR NÉPTÁNCÉGYÜTTES BULGÁRIÁBAN

„Hagyományőrző bolgár néprajzi, honismereti- és néptánc-tábor a kelet-rodopei Ivaylovgradban“ címmel szervezte meg idén bulgáriai táborát a festői szépségű Ivaylovgradban a Nagykun Diáksport Egyesület keretein belül működő Karcagi Biljana Bolgár Néptáncgyűttes.

A július 13-20. között megvalósult edukációs program mindennap tánctanulással és kirándulással telt. A táncscsoport az egy hét során három új koreográfiát sajátított el saját oktatói, segítői és közreműködői segítségével (vlaski táncok, graovszko és szevernyski).

A tánctanulás mellett bolgár néprajzi, honismereti és szabadidős elemek is szerepeltek a programban. A tábor fontos célja volt az idegennyelvi kompetenciák bővítése, a nemzetiségi népművelés részeként a táborozók helytörténeti kirándulásokon vettek részt Ivaylovgradban és környékén, ahol közelebbről

is megismerkedtek a bolgár történelemhez szorosan kapcsolódó eseményekkel, helyszínekkel.

Így többek között a csoport látogatást tett a városi Hriszto Botev Gimnáziumban, a Városi Történelmi Múzeumban, a Paszkalev-házban (Néprajzi Múzeum), az Urunk Színeváltózása-templomban, s állandó vendége volt a „Probuda 1914” Művelődési Központnak, amely a tábor egyik helyszínéül szolgált.

Az ivaylovgradi várostörténelmi kirándulások mellett a város térségében is színes programok várták a fiatalokat. A Villa Armira Múzeum felkeresése lehetőséget adott egy rendhagyó történelemóra megtartására, mely kiegészült az Aterenska-híd meglátogatásával. Az I-III. századi római villát 1964-ben, a víztározó építése során fedezték fel, és Ivaylovgrad környékének egyik fő történelmi látványossága, nemzeti jelentőségű kulturális emlékműnek minősül. A Villa Armira Ivaylovgradtól mintegy 4 kilométerre, délnyugatra található. Nevét az Arda-folyó egyik kisebb mellékfolyójáról, az Armira-folyóról kapta. Ez egy pazar palotavilla volt az ókorban, és az egyik legnagyobb és leggazdagabb díszítésű ókori római villa, amelyet valaha feltártak Bulgáriában. Az Aterenska-híd egy késő középkori kőhíd Bulgária Kelet-Rodope-hegységében, Ivaylovgradtól körülbelül 7 kilométerre, keletre. Az Armira-folyón ível át, amelyet a felső szakaszán Aterenzka-folyóként is ismernek. A híd helyi régészeti kulturális emlék.

A Dupka Természetvédelmi Területre irányuló kirándulás során került sor a város fölött magasodó Szent Kereszt-félsziget meglátogatására, amely a város egyik szimbóluma is. Lehetőség nyílt

karsztos formákkal („ördögszántás”, karrmező, víznyelő, dolina stb.), illetve a táj jellegzetes védett flórájával és faunájával is megismerkedni. A területen kialakított kalandpark és sportkomplexum a szabadidő hasznos eltöltését, a rekreációt szolgálta. Az ivaylovgradi Szent Konstantin és Szent Elena kolostor, a Ljutica romerőd, valamint a Svirachi falu határában található trák sírhalom felkeresése tovább gazdagították a programot. A természetközelség jegyében a táncosok az egyik hegyi folyóban, a Byala rekában is megmártóztak.

A görögországi tengerparti fürdőzés lehetősége (Alexandrupoli) pedig a Trák-tengerben pótolhatatlan élmény volt a tábor ideje alatt, de a szomszédos görög kisfaluk, Kyprinos meglátogatása is emlékezetes marad.

A nagy sikerű ivaylovgradi tánc-tábor fellépéssel zárta a Karcagi Biljana Bolgár Néptáncgyűttes, illetve a helyi Karamfilcseto néptáncscsoport, amit örömmel és tapssal fogadott a lelkes közönség. Az ismerkedési est és a közös tánccház sem maradhatott el a tábor zárásaként.

A tábor egyik kellemes színfoltja volt a kelet-rodopei Gugutka falu meglátogatása, ahol éppen „A Nap süt, a gerle énekel” című folklór fesztivált rendezték meg, ugyanakkor a „táborlakók” az odaúton Battonya színes nemzetiségi kultúrájával, a visszaúton pedig a bulgáriai, a Duna-parti Vidinben található Baba Vida középkori váráróddal ismerkedhettek meg.

MAKSA BALÁZS – MAJOR JÁNOS

МЛАДЕЖКА СРЕЩА

От 5 до 7 септември 2025 г. в Агарг, на брега на красивото езеро Веленце, се провежда Десетата национална младежка среща на малцинствата в Унгария. Целта е младите хора от различни общности да споделят опит, да създават приятелства и да укрепят своята идентичност.

И тази година организаторите бяха подготвили богата и разнообразна програма: тържествено откриване с представители на сръжжавните и националните институции, срещи и дискусии с гости-лектори, по въпроси,

възбуждащи младите хора, творчески работилници и спортни занимания, концерт на национални състави и младежка дискотека, културна „борса“ на националностите.

На срещата участие взеха и официални представители на националните общности в Унгария. Българската общност беше представена от Симеон Варга – застъпник на българите в Парламента на Унгария и Драгета Белошинов – заместник-председател на Българското републиканско самоуправление. От Българското училище и детска градина присъстваха Ваня Которова – директор, както и (бившите вече) ученици Теодора Которова и Богларка Цинеге.

KOTOROVA VANJA

A BOLGÁR ISKOLA ÉS ÓVODA IGAZGATÓJA

За нас беше чест, че и тази година нашите възпитаници бяха сред участниците и представиха българската общност и Българското училище и детска градина.

На официалното откриване приветствено слово поднесе сръжжавният секретар по въпросите на националните и религиозни общности Миклош Шолмес.

ВАНЯ КОТОРОВА

ДИРЕКТОР НА БЪЛГАРСКОТО
УЧИЛИЩЕ И ДЕТСКА ГРАДИНА

IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ

2025. szeptember 5-e és 7-e között a szépséges Velencei-tó partján, Agárdon tartották a X. Ifjúsági Nemzetiségi Találkozót. A rendezvény célja, hogy a különböző nemzetiségek fiataljai megosszák tapasztalataikat, barátságokat kössenek és megerősítsék identitásukat.

A szervezők idén is gazdag és változatos programmal készültek: ünnepélyes megnyitó – melyen az országos és nemzeti intézmények képviselői is részt vettek –, találkozás és beszélgetés vendéglátókkal a fiatalokat érdeklő kérdésekről, művészeti műhelyek, sportprogramok, nemzetiségi együttesek koncertje, diszkó, nemzetiségi kulturális „vásár”.

A találkozón részt vettek a magyarországi nemzetiségi közösségek képviselői is. A bolgár közösséget Varga Szimeon nemzetiségi szószóló és Belosinov Dragetta, a Bolgár Országos Önkormányzat elnökhelyettese képviselte. A Bolgár Iskola és Óvoda részéről jelen volt Kotorova Vanja igazgató, valamint két, immár volt diák, Kotorova Teodóra és Czinege Boglárka.

Megtiszteltetés volt, hogy tanulóink idén is a résztvevők között lehettek és bemutathatták a bolgár közösséget, valamint a Bolgár Iskola és Óvodát.

A hivatalos megnyitón köszöntő beszédet mondott Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára.

2025 KÖZMEGHALLGATÁSOK

FŐVÁROSI BOLGÁR ÖNKORMÁNYZAT

IDŐPONT 2025.11.15. · 12:00 – 13:00
HELYSZÍN Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

ZUGLÓI BOLGÁR ÖNKORMÁNYZAT

IDŐPONT 2025.11.15. · 11:00 – 12:00
HELYSZÍN Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

TERÉZVÁROSI BOLGÁR ÖNKORMÁNYZAT

IDŐPONT 2025.10.20. · 13:00 – 14:00
HELYSZÍN VI. Kerület Terézvárosi Polgármesteri Hivatal
1067 Budapest, Eötvös u. 3.

XV. KERÜLETI BOLGÁR ÖNKORMÁNYZAT

IDŐPONT 2025.11.19. · 18:00 – 19:00
HELYSZÍN Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

KÖBÁNYAI BOLGÁR ÖNKORMÁNYZAT

IDŐPONT 2025.11.24. · 8:30-9:30
HELYSZÍN Kőbányai Polgármesteri Hivatal · 1102 Budapest, Szent László tér 29.

II. KERÜLETI BOLGÁR ÖNKORMÁNYZAT

Szeretettel várunk minden érdeklődőt a közmeghallgatásunkra, és az azt követő bolgár estre a Zornica Hagyományőrző Csoport közreműködésével.

IDŐPONT 2025.11.12.
KÖZMEGHALLGATÁS 16:00 – 17:00
BOLGÁR EST 17:00 – 18.30
HELYSZÍN II. Kerületi Polgármesteri Hivatal házasságkötő terme
1024 Bp., Mechwart liget 1.

Дружество на българите в Унгария
Magyarországi Bolgárok Egyesülete
1097 Bp., Vágóhíd u. 62. · tel.: +36 (1) 216-6560
<http://www.bolgaregyesulet.hu/>

Българско републиканско самоуправление
Bolgár Országos Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 8. · tel.: +36 (1) 216-4210

Столично българско самоуправление
Fővárosi Bolgár Önkormányzat
1097 Bp., Fehér Holló utca 6. · tel.: +36 (1) 216-4210

Български културен институт
Bolgár Kulturális Intézet
1061 Bp., Andrássy út 14. · tel.: +36 (1) 269-4246

Посолство на Република България в Унгария
Bolgár Köztársaság Nagykövetsége
1062 Bp., Andrássy út 115.
tel.: +36 (1) 322-0836, +36 (1) 322-0824

Български застъпник в парламента
Bolgár Nemzetiségi Szószóló
1358 Bp., Széchenyi rkp. 19 · tel.: +36 (1) 441-5435

Българска православна църква
„Св. Кирил и Методиј“
Szent Cirill és Szent Metód Bolgár Ortodox Templom
1097 Bp., Vágóhíd u. 15.
tel.: +36 (1) 216-4211

Българско училище и детска градина
Bolgár Iskola és Óvoda
1097 Bp., Fehér Holló utca 8.
tel.: +36(20)326-6755 (iskola)
tel.: +36(20)250-7399 (óvoda)

Български културен център,
изследователски институт и библиотека
Bolgár Kulturális Központ,
Kutatóintézet és Könyvtár
1097 Bp., Fehér Holló utca 8.
tel.: +36 (1) 216-4210

Унгаро-българска стопанска камара
Magyar-Bolgár Gazdasági Kamara
1092 Bp., Ráday u. 33/a. · tel.: +36 (30) 655-9589
www.hbcc.eu

Издание на БЪЛГАРСКОТО РЕПУБЛИКАНСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

РЕДАКЦИЯ

Габриела Хаджикостова (главен редактор),
Кирил Наг, Йорган Тюмлюнко
– 1097 Будапеща, ул. Фехер Холо 8., +36 (1) 216 4210

ОТГОВОРЕН ИЗДАТЕЛ

г-р Данчо Мусев

Издава се с подкрепата на Унгарското правителство, на Българското самоуправление в Йожевварош, Българското национално самоуправление в Сигетсентмиклош и Българското самоуправление във II район на Будапеща

A BOLGÁR ORSZÁGOS ÖNKORMÁNYZAT kiadványa

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG

Hadzsikosztova Gabriella (főszerkesztő), Nagy Kiril, Tütümkov Jordan
– 1097 Budapest, Fehér Holló utca 8., +36 (1) 216 4210

FELELŐS KIADÓ

dr. Muszev Dancso

Megjelenik Magyarország Kormánya, a Józsefvárosi Bolgár Önkormányzat, Szigetszentmiklós Város Bolgár Nemzetiségi Önkormányzata és a II. Kerületi Bolgár Önkormányzat támogatásával.

ISSN 14163098

NYOMDAI KIVITELEZÉSÉRT FELELŐS
FeszNet Kft.

DESIGN ÉS NYOMDAI ELŐKÉSZÍTÉS
Ruszev Dimitar

A kulturális rendezvényeink és táboraink támogatója:

Ресторант Булгарден

Bulgarden Étterem

1097 Bp., Fehér Holló utca 6.
bulgarden.hufoglalas@bulgarden.hu
tel.: +36 (70) 520-9068

НОЕМВРИ 2025

15.11 | 19.00 (събота)

Галаконцерт Булфест, Димитровген

място

Български културен дом
1097 Budapest, Vágóhíd utca 62.

19.11 | 19.00 (сряда)

Концерт на Тони Димитрова

място

Български културен дом
1097 Budapest, Vágóhíd utca 62.

22.11 | 17.00 (събота)

„Червената шапчица“

спектакъл на Малко театро

място

Културно средище Йотвьош 10
1066 Budapest, Eötvös utca 10.

26.11 | 18.00 (сряда)

Откриване на пътуващата
фотоизложба

„Босилеград прегу и сега – 2“

място

Галерия B8 / Български културно-
образователен център
1097 Budapest, Fehér Holló utca 8.

2025 NOVEMBER

11.15 | 19.00 (szombat)

Gálakoncert BULFEST, Demeternap

HELYSZÍN

Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

11.19 | 19.00 (szerda)

Toni Dimitrova koncertje

HELYSZÍN

Bolgár Művelődési Ház
1097 Budapest, Vágóhíd u. 62.

11.22 | 17.00 (szombat)

Piroska

a Malko Teatro előadása

HELYSZÍN

Eötvös 10 Közösségi és Kulturális Szintér
1066 Budapest, Eötvös utca 10.

11.26 | 18.00 (szerda)

“Boszilegrad a múltban és a jelenben – 2”
vándor-fotókiállítás megnyitója

HELYSZÍN

B8 Galéria / Bolgár Oktatási
és Kulturális Központ
1097 Budapest, Fehér Holló utca 8.

ДЕКЕМВРИ 2025

07.12 | 11.00 (неделя)

Тържество по случай Микулаш

„Нагменният снежен човек“ –
премиера на Малко театро,
куклен спектакъл за деца

място

Български културно-
образователен център
1097 Budapest, Fehér Holló utca 8.

12.07 | 11.00 (vasárnap)

Mikulás-ünnepség

A beképzelt hóember – bemutató
a Malko Teatro bábelőadása gyerekeknek

HELYSZÍN

Bolgár Oktatási és Kulturális Központ
1097 Budapest, Fehér Holló utca 8.